

L'aixada al mateix lloc

Una manera bastant barroera de treure pit consisteix a voler fer veure que d'altres, que van clarament al davant, tenen un nivell tan baix com el propi. Aquesta és l'actitud espanyola respecte als italians. Quan es parla de la crisi i algú fa una llista que inclou Espanya entre els països d'alt risc, nosaltres sempre ens encaparrarem a incloure-hi també Itàlia. I els ben asseguro que les coses no són ben bé així. No cal aprofundir-hi gaire, però l'atur a Itàlia està al voltant del 9%, mentre que al nord no supera el 6%. I de la comparació de Catalunya amb la Llombardia, més val no parlar-ne. Algú, amb raó, ha dit que els italians acostumen a viatjar en un Fiat però que, quan és l'hora de la veritat, treuen el Ferrari. I és que ningú al món es pren a broma un país que sap fabricar una màquina d'unes tals complexitat i perfecció.

Qui compregui Itàlia que s'atreveixi a dir-ho. Ni tan sols els italians comprenen el seu país. Durant uns anys han estat governats per una mena de *xarlot* que ha fet molt mal al país -que queda per veure, però, si el mal provocat per Berlusconi a Itàlia arriba als nivells del projectat per Zapatero sobre nosaltres-. El cas és que, en un moment determinat, els italians han abandonat el Cinquecento atrotinat i justet per treure a passejar el Ferrari. Algú dirà que és a causa de pressions de la UE, de pressions d'Alemanya... El que vulguin. Però els italians tenien el Ferrari al garatge, per treure'l quan cal.

Fa unes setmanes una revista econòmica comparava la figura de Mario Monti i les circumstàncies de la Itàlia actual amb les que van envoltar l'entrada en escena de Luci Quint Cincinnat. Aquest cònsol romà del segle V aC (pagès d'ofici) va ser cridat pel Senat a exercir el poder urgentment davant la invasió dels eques. Va abandonar immediatament el que estava fent per liderar Roma. Un cop acabada la missió, va tornar al seu mas per continuar treballant el camp. Conta la llegenda que, en arribar a casa, va córrer al seu hort per trobar l'aixada, que estava en la mateixa posició en què l'havia deixada en marxar per liderar el país. Cincinnat representa la frugalitat, la vocació de servei públic i la correcta assumpció de la temporalitat pel que fa als privilegis i als honors. Però a mi l'afer Monti em porta de manera recurrent a meditar sobre la separació de poders entre legislatiu i executiu. De com, els darrers decennis, aquest principi s'ha pervertit sense que ens n'adonéssim. Suposo que la millor manera d'anar assumint amb naturalitat un fet irregular és a cop de petites dosis.

La professió de polític, la veritablement vocacional, lluny de ser menystinguda hauria de ser admirada. Poques feines són tan dures. Ara bé, hi ha societats que destil·len polítics de primera, mentre que d'altres sempre l'erren. El sistema democràtic que fa emergir una bona selecció de polítics és importantíssim per a un país. Ha de seguir els principis

que fan funcionar un ronyó: filtrar els incompetents i aprofitats per deixar pas només als bons. Un país necessita excel·lents parlamentaris, no pas membres de Parlament que, provinents majoritàriament del funcionariat, com succeeix aquí, van de farciment. El legislador practica la política en estat pur. Elabora lleis que han de transformar el país sota la protecció d'un mandat que li han donat els electors. Per contra, el govern hauria de ser, com indica la seva missió, un òrgan executiu. Liderat pel guanyador de les eleccions, sens dubte. Però estem davant d'un poder que ha d'administrar i fer rutllar la cosa pública. Un ministeri no hauria de ser un premi a un parlamentari, i encara menys a un membre de partit. Estem davant de feines completament diverses. Un ministeri hauria d'estar encapçalat per un bon administrador. Un personatge amb vocació política, lògicament. Que sap que hi és de passada, perquè la política no és la seva professió. Però que participa del govern per aportar-hi la seva experiència.

Així com la banca hauria de tornar als seus orígens institucionals econòmics, s'haurien també de visitar els orígens del poder executiu. Fan falta membres de govern que, sota el mandat del líder polític, afrontin les situacions sense por a unes eleccions. Gent sense vocació de canviar la decoració del despatx ministerial perquè sap que s'hi quedarà poc, perquè no aspira a romandre-hi més enllà del necessari. Parlem d'individus que, un cop complerta la missió, haurien d'aspirar a trobar l'aixada com l'havien deixada el dia que els van cridar per fer un servei al seu país.